

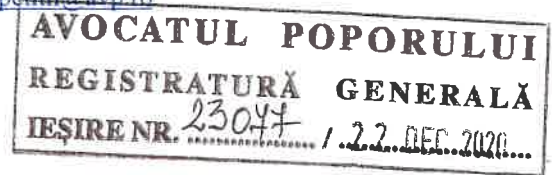
ROMÂNIA

Avocatul Poporului

Str. George Vraca nr. 8, Sector 1, București
www.avp.ro

Tel.: +40-21-312.71.01, Fax: +40-21-312.49.21, E-mail: avp@avp.ro
Tel. dispecerat: +40-21-312.71.34, E-mail: petitii@avp.ro

Domnului Prof. univ. dr. Valer Dorneanu,
Președintele Curții Constituționale,

În conformitate cu dispozițiile art. 146 lit. a) din Constituție și ale art. 15 alin. (1) lit. h) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, vă transmitem, alăturat, *sesizarea de neconstituționalitate referitoare la Articolul unic pct. 4 [cu referire la art. 10 alin. (1²)] din Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale (Pl-x nr. 354/2018)*

Vă asigur, Domnule Președinte, de înalta mea considerație.

Avocatul Poporului,

Renate Weber

ROMÂNIA

Avocatul Poporului

Str. George Vraca nr. 8, Sector 1, București
www.avp.ro

Tel.: +40-21-312.71.01, Fax: +40-21-312.49.21, E-mail: avp@avp.ro

Tel. dispecerat: +40-21-312.71.34, E-mail: petitii@avp.ro

În conformitate cu dispozițiile art. 146 lit. a) din Constituția României și ale art. 15 alin. (1) lit. h) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată,

AVOCATUL POPORULUI formulează prezenta

SESIZARE DE NECONSTITUȚIONALITATE

referitoare la prevederile articolului unic pct. 4 [cu referire la art. 10 alin. (1²)] din Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale (Pl-x nr. 354/2018)

Dispozițiile articolului unic pct. 4 [cu referire la art. 10 alin. (1²)] din Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale (Pl-x nr. 354/2018) intră în contradicție cu prevederile art. 20 și art. 23 alin. (12) din Constituție coroborate cu cele ale art. 7 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, referitoare la principiul legalității pedepsei și principiul individualizării sancțiunilor de drept penal, întrucât **permit aplicarea cauzei de nepedepsire prevăzută la art. 10 alin. (1) și (1¹) tuturor inculpaților chiar dacă nu au contribuit la acoperirea prejudiciului prevăzut la alin. (1) și (1¹).**

Natura juridică a cauzei de nepedepsire reglementată de art. 10 din Legea nr. 241/2005

Soluția legislativă referitoare la cauza de nepedepsire ce operează ca urmare a achitării integrale prejudiciului până la un anumit termen stabilit de legiuitor nu are caracter de noutate, aceasta fiind reglementată de art. 10 alin. (1) teza finală din Legea nr. 241/2005, în forma sa anterioară modificării intervenite prin Legea nr. 255/2013.

Raportat la acea reglementare, prin Decizia nr. 9/2017, Înalta Curte de Casație și Justiție a stabilit natura juridică a cauzei de nepedepsire prevăzută de art. 10 din Legea nr. 241/2005 ca fiind o **cauză cu caracter personal.**

Totodată, în jurisprudența sa recentă¹, Curtea Constituțională a constatat că, prin introducerea în conținutul art. 10 alin. (1) din Legea nr. 241/2005, a **cauzelor de nepedepsire/reducere a limitelor de pedeapsă**, legiuitorul, în evaluarea generică a pericolului social al faptei, a considerat că **recuperarea integrală a prejudiciului cauzat prin săvârșirea unei infracțiuni de evaziune fiscală, până la momentul stabilit de legiuitor (primul termen de judecată, potrivit Deciziei Curții Constituționale nr. 1.519 din 18 noiembrie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 43 din 18 ianuarie 2011), este o împrejurare ulterioară săvârșirii infracțiunii care influențează acest pericol social și are ca efect atenuarea regimului sancționator, în raport cu conduita făptuitorului după comiterea faptei.**

¹ Decizia nr. 459/2020 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 8 alin. (1) și (3) și ale art. 10 alin. (1) din Legea nr. 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale

Cu alte cuvinte, **acoperirea integrală a prejudiciului până la momentul procesual stabilit de legiuitor nu se referă la fapta de evaziune fiscală, ci privește conduita făptuitorului după momentul comiterii faptei, atitudinea psihică manifestată de făptuitor până la acel moment procesual, conduită în raport cu care se poate aprecia asupra pericolozității sale.**

Așadar, acoperirea integrală a prejudiciului de către autorul infracțiunii de evaziune fiscală, realizată la un moment ulterior comiterii faptei, **reprezintă o manifestare a conduitei după săvârșirea infracțiunii și în cursul procesului penal, pe care legiuitorul a calificat-o ca fiind o cauză de nepedepsire/reducere a limitelor de pedeapsă, cu caracter personal.** De altfel, opinia potrivit căreia art. 10 alin. (1) din Legea nr. 241/2005 reglementează o cauză de nepedepsire/reducere a limitelor de pedeapsă cu caracter personal, a fost reținută de instanța de control constituțional în jurisprudența sa - citată în paragraful 21 al Deciziei nr. 459/2020-, potrivit căreia "atitudinea procesuală concretă a persoanelor cercetate", respectiv "comportamentul activ al inculpatului/învinuitului/făptuitorului în sensul diminuării consecințelor faptei săvârșite" constituie o circumstanță personală, cu efecte doar asupra participantului care are un asemenea comportament activ.

În concluzie, Curtea a reținut că acoperirea integrală a prejudiciului de către făptuitor până la momentul procesual stabilit de legiuitor prin dispozițiile art. 10 alin. (1) din Legea nr. 241/2005 nu se referă la fapta de evaziune fiscală săvârșită, ci **privește conduita făptuitorului într-un moment ulterior comiterii faptei și atitudinea proprie a făptuitorului manifestată până la momentul procesual stabilit de legiuitor.**

Conduita făptuitorului într-un moment ulterior comiterii faptei și atitudinea acestuia manifestată la un anumit moment procesual caracterizează persoana făptuitorului și permit stabilirea pericolozității sale, iar nu fapta săvârșită și gravitatea acesteia.

Stabilirea caracterului personal al cauzei de nepedepsire determină aplicarea și respectarea, la nivelul legislației interne, a normelor constituționale și convenționale referitoare la principiul legalității pedepsei și principiul individualizării sancțiunilor de drept penal.

Cauza de nepedepsire reglementată în Articolul unic pct. 4 [cu referire la art. 10 alin. (1²)] din Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale (P1-x nr. 354/2018) se referă la acoperirea integrală a prejudiciului cauzat prin săvârșirea unei infracțiuni de evaziune fiscală, până la momentul procesual stabilit de legiuitor. Acoperirea integrală a prejudiciului de către făptuitor până la momentul procesual stabilit de legiuitor privește conduita făptuitorului într-un moment ulterior comiterii faptei și atitudinea proprie a făptuitorului manifestată până la momentul procesual stabilit de legiuitor.

Conduita făptuitorului într-un moment ulterior comiterii faptei și atitudinea acestuia manifestată la un anumit moment procesual caracterizează persoana făptuitorului și permit stabilirea pericolozității sale, iar nu fapta săvârșită și gravitatea acesteia. Conduita după săvârșirea infracțiunii și în cursul procesului penal reprezintă, conform art. 74 alin. (1) lit. f) din Codul penal, un criteriu general de individualizare a pedepsei, cu caracter personal, pe baza căruia se determină pericolozitatea făptuitorului. Acoperirea integrală a prejudiciului constituie o formă de manifestare a conduitei după săvârșirea infracțiunii și în cursul procesului penal, căreia legiuitorul i-a atribuit valoarea de cauză de nepedepsire.

Prin Decizia nr. 1196/2010 a Curții Constituționale, s-a reținut că legiuitorul este liber să acorde anumite măsuri de favoare cu caracter penal, condiționat de repararea prejudiciului cauzat tocmai pentru a încuraja comportamentul activ al inculpatului/învinuitului/făptuitorului în sensul diminuării consecințelor periculoase ale faptei penale săvârșite și pentru a repune în circuitul bugetar sumele de bani ce au constituit obiectul prejudiciului.

Din considerentele deciziei sus-menționate rezultă că scopul cauzei de nepedepsire în materia infracțiunilor de evaziune fiscală este încurajarea comportamentului activ al făptuitorului în sensul diminuării consecințelor faptei săvârșite, Curtea Constituțională atribuind cauzei de nepedepsire un caracter exclusiv personal.

În aceste condiții, Parlamentului, în calitatea sa de unică autoritate legiuitoare conform art. 61 alin. (1) din Constituție, îi revine îndatorirea de a stabili ce fapte constituie infracțiuni și care este regimul sancționator al acestora, precum și care sunt **cauzele de nepedepsire**, însă în activitatea de legiferare, Parlamentul este ținut să respecte înțelesul constituțional al principiilor legalității pedepsei și al individualizării sancțiunilor cu referire la caracterul personal al cauzei de nepedepsire în materia infracțiunilor de evaziune fiscală.

Față de cele de mai sus, **Avocatul Poporului apreciază că argumentele invocate susțin neconstituționalitatea articolului unic pct. 4 [cu referire la art. 10 alin. (1²)] din Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale (Pl-x nr. 354/2018) și solicită Curții Constituționale pronunțarea unei decizii de admitere a sesizării de neconstituționalitate.**

Avocatul Poporului,

Renate WEBER

